

Expositie in de Openbare Bibliotheek Amsterdam over 20 jaar Dolly Bellefleur 'Frau Antje van het verkeerde kantje'

DOOR JAN RIJSDAM

AMSTERDAM/HAALEM - Iets voor in uw balboekje: een expositie in de Openbare Bibliotheek Amsterdam over Dolly Bellefleur.

Aanleiding is het twintigjarig artiestenjubileum van Dolly, alter ego van Haarlemmer/Amsterdammer Ruud Douma, dat wordt gevierd met tal van festiviteiten. Van 'Hakjes Pakjes Avond' tot 'Dolle Donderdagen'. En tot 7 januari is er de tentoonstelling met alles van en over Dolly. Haar jurken. Haar foto's. Haar doden. Haar verhalen. Haar tegeltjeswisheden. Haar hairspray. En haar strijd tegen Aids en vóór homorechten. Ruud Douma twintig jaar op pad met Bellefleur én met een boodschap, als een ware 'Frau Antje van het verkeerde kantje'.

„Je bent niet voor de bezem geboren maar voor het potlood en penseel”, zei moeder vroeger tot zoonlief, op het eerste gezicht 'een doodnormale Hollandse jongen'. Dat het een oogpotlood en lippenpenseel zou worden kon het lieve mens niet weten, want het clichébeeld van een jongen die met poppen speelt ging niet op. Het favoriete speelgoed van zoon Ruud was een brandweerauto. Maar ook 'Wolly Dolly' een spel waarbij je kinderen, van allerlei nationaliteiten, leert aan en uit te kleden. Dat dan weer wel.

In 1989 vroeg de eigenaar van het Anthony Theater, een pijpenlaetje op de Wallen in Amsterdam, aan Douma hem te helpen een travestierevue op poten te zetten. Tot op dat moment had Douma volgens eigen zeggen nog nooit een travestieact gezien, laat staan opgetreden als vrouw.

Ter promotie van die allereerste show trok hij als keizerin Sissi, in een witte koets getrokken door zes witte paarden, en in het gezelschap van Manfred

Langer als keizer Frans Jozef, door de straten van Amsterdam. Dolly Bellefleur (de naam Dolly komt van Dolly Wilde, het nichtje van Oscar) was geboren.

Uit de vele affiches op de tentoonstelling, met de titel 'Van hem naar haar naar Hippolytushoef', blijkt dat Dolly Bellefleur door de jaren heen op alle mogelijk roze manifestaties heeft gestaan. Van Roze Wester Festival tot Tilburgse kermis, van Roze Zaterdag tot Pink Planet Haarlem, van Gay Games tot Canal Pride en nog veel meer. Maar ook buiten de gayscene heeft Dolly, als een 'Frau Antje van het verkeerde kantje', veelvuldig haar blijde boodschap verkondigd. Liedjes als 'Hey let's be gay' en 'Roze Planeet' verwoorden goed de idealen waarvoor Dolly op de bres staat.

'Welkom op m'n roze planeet, of je nu homo bent of straight'

Verdwijntruc

Maar, het is niet elke dag 'Dolland' met Dolly. Op de tentoonstelling staat ze ook stil bij haar leven als 'real life soap', sweet and bitter, met als rode draad 'de grote verdwijntruc' van tientallen vrienden, collega's, fans en een lieve oom die in de bloei van leven werden geveld door aids: „Als één de laatste der Mohikanen voel ik me nog steeds ontzettend schuldig dat ik die heftige love-battle, in tegenstelling tot vele generatiegenoten, wél heb overleefd.”

Op een soort altaartje hangen foto's van enkele van de vrienden die zij de afgelopen jaren is kwijtgeraakt.

'Those where the days my friend, Die bijna niemand kent, Ze zijn gewist uit onze database, Ze waren slim en sterk, En deden heel goed werk, Those where the days, oh yes, Those where the days'

Maar niet te lang getreurd. Dolly staat met beide, mooie, lange benen positief in het leven. 'Wie treurt om gisteren,

Twintig jaar van hem naar haar.

geniet vandaag' staat op één van de tegeltjes in een vitrine. En wie terug kijkt op 20 jaar Dolly Bellefleur kan constateren dat er wel iets is bereikt. Al meent Ruud Douma dat travestie in Nederland, vergeleken met landen als Duitsland en Engeland, als theatervorm nauwelijks serieus genomen wordt. „André van Duin, Paul de Leeuw of Jörgen Raymann mogen een vrouw, naast andere typetjes, er bij doen. Maar als je je twintig

jaar met hartstocht concentreert op het spelen van één vrouwenrol dan krijg je met de nodige dédain het etiket travestiet, travo of dragqueen opgeplakt. En mag je in tv-programma's komen opdraven bij onderwerpen als 'Mijn zoon is travestiet' waarbij altijd de badinerende vraag wordt gesteld: 'Loopt u thuis ook in vrouwenkleden?'

'Waarom ik voor travestie heb gekozen?', stelt Ruud Douma zich zelf aan het slot van de ten-

toonstelling de vraag? En blijft het antwoord schuldig. Want: „Waarom kiest een schilder voor verf, een dichter voor taal en een beeldhouwer voor speeksteen of marmer?'

Van hem naar haar naar Hippolytushoef. Te zien t/m 7 jan. 2010 in de Openbare Bibliotheek Amsterdam (IJLIA-Homodok op de zesde etage), Oosterdokska 143, Amsterdam, tijdens openingsuren van de bibliotheek. Voor meer info en het volledige programma: www.dollybellefleur.nl.

Dolly Bellefleur, hier nog een jonge blom, in 1992.

PUBLICITEITSFOTO CARMEN KEMMINK

Dolly op de Dam tijdens de Gay Games.

PUBLICITEITSFOTO EVELINE RENAUD